

AAN De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

DATUM 15 maart 2012

ONS KENMERK z2011-00970

CONTACTPERSOON

070-8888500

UW BRIEF VAN 19 december 2011

UW KENMERK

ONDERWERP Advies wetsvoorstel gebruik camerabeelden en
meldplicht datalekken

Geachte,

Bij brief van 19 december 2011 heeft u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd, op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) te adviseren over het wetsvoorstel wijziging van de Wbp en enige andere wetten in verband met de verruiming van de mogelijkheid van het gebruik van camerabeelden van strafbare feiten ten behoeve van de ondersteuning van de rechtshandhaving en de invoering van een meldplicht bij de doorbreking van maatregelen voor de beveiliging van persoonsgegevens (hierna: *het wetsvoorstel*).

Het CBP voldoet hiermee aan uw verzoek.

De invoering van de meldplicht datalekken hebben de staatssecretaris en de minister reeds aangekondigd in de brief van 29 april 2011 aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en de daarbij behorende Notitie Privacybeleid. In deze brief en notitie werd een aantal wetgevingsvoornemens bekendgemaakt, waaronder het kwalitatief versterken van de bestuursrechtelijke handhaving van de Wbp, waarbij de materiële gedragsnormen van de Wbp zouden worden gesanctioneerd met een bestuurlijke boete. Ondanks het feit dat de door Eurocommissaris Reding op 25 januari 2012 gepresenteerde *REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation), COM (2012)11*, (hierna: *ontwerpverordening gegevensbescherming*) onder andere een voorstel bevat voor de zogenaamde meldplicht datalekken, vormt dit geen belemmering om de meldplicht met voorrang uit te werken in wetgeving, aldus de staatssecretaris in zijn brief van 20 februari 2012 aan de voorzitter van de Eerste Kamer. Het CBP heeft met instemming van dat deel van het standpunt van de staatssecretaris kennis genomen. Niet valt echter in te zien waarom met betrekking tot de invoering van de boetebevoegdheid een geheel ander standpunt kan of moet worden ingenomen, te weten dat publicatie van de ontwerpverordening wel een belemmering zou vormen voor indiening van het wetsvoorstel inclusief invoering van de bevoegdheid van het CBP om een bestuurlijke boete op te leggen. Dat klemt temeer daar de argumenten voor invoering zoals die zijn verwoord in de brief van 29 april 2011 nog onverminderd van toepassing zijn en de reikwijdte van de ontwerpverordening bekend is. Het CBP dringt er daarom met grote klem op aan thans

ook over te gaan tot kwalitatieve versterking van de bestuursrechtelijke handhaving van de WBP, waarbij de materiële gedragsnormen van de Wbp zullen worden gesanctioneerd met een bestuurlijke boete.

Inhoud van het wetsvoorstel

De adviesaanvraag betreft de volgende wijzigingsvoorstellen:

1. Een verruiming van de mogelijkheid om door particulieren vervaardigde camerabeelden van strafbare feiten te benutten voor de ondersteuning van de rechtshandhaving. Dit zal worden gerealiseerd door wijziging van de artikelen 22 en 31 Wbp.
2. Het invoeren van een algemene meldplicht voor verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens in geval van gebleken doorbrekingen van de getroffen maatregelen ter beveiliging van persoonsgegevens. Daarvoor zal een nieuw artikel 34a in de Wbp worden opgenomen.
3. De zorgplichten van de verantwoordelijke op grond van artikel 14 Wbp strekken zich expliciet uit over de datalekken waarvan een bewerker kennis krijgt. Dit zal worden gerealiseerd door het wijzigen van artikel 14 Wbp.
4. De melding door aanbieders van elektronische communicatiediensten in geval van doorbrekingen van de maatregelen die zijn getroffen om persoonsgegevens te beveiligen, wordt belegd bij het CBP. Dit zal worden gerealiseerd door het wijzigen van enkele artikelen in de Telecommunicatiewet.
5. Het nalaten te voldoen aan de algemene meldplicht en de meldplicht in het kader van de Telecommunicatiewet wordt gesanctioneerd met een bestuurlijke boete. Hiervoor zullen artikel 66 Wbp en artikel 15.4 j° artikel 15.1 Telecommunicatiewet worden aangevuld.

Samenvatting van het advies

Gebruik van door particulieren vervaardigde camerabeelden in de opsporing

In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt dat het CBP zich in grote lijnen kan vinden in de voorstellen die leiden tot een verruiming van de mogelijkheid om door particulieren vervaardigde camerabeelden van strafbare feiten te benutten voor de ondersteuning van de rechtshandhaving. Het CBP heeft slechts enkele opmerkingen:

1. In het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting dient duidelijk en kenbaar te zijn welke instantie bevoegd is om actie te ondernemen wanneer beelden op een beeldscherm of internet worden geplaatst *zonder voorafgaande toestemming* van de Officier van Justitie.
2. In de Memorie van Toelichting dient te worden verduidelijkt welke actie een instantie, die in eerste instantie persoonsgegevens openbaar heeft gemaakt via zijn eigen website, maar inmiddels heeft verwijderd, neemt tegen het beschikbaar blijven van deze persoonsgegevens via andere websites of andere media.
3. Het CBP verzoekt om de in de Memorie van Toelichting voorgestelde algemene maatregelen van bestuur (AMvB) aan het CBP voor te leggen op grond van artikel 51, tweede lid, Wbp.

4. In de Memorie van Toelichting dient duidelijk te zijn onder welke voorwaarden geen voorafgaand onderzoek is vereist en volstaan enkel de “passende en specifieke waarborgen”.

Conclusie

Het CBP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Meldplicht datalekken

Het CBP is van oordeel dat de invoering van een meldplicht datalekken de bescherming van persoonsgegevens in het algemeen, en de versterking van de positie van de burger in het bijzonder in hoge mate zal dienen. De meldplicht zal stimulerend werken op de op verantwoordelijken rustende verplichting om zorg te dragen voor adequate beveiliging van verzamelde en opgeslagen persoonsgegevens (krachtens artikel 13 Wbp). De wijze waarop de meldplicht datalekken in het onderhavige wetsvoorstel is vormgegeven, biedt daarvoor een eerste aanzet, maar dient op bepaalde onderdelen te worden gewijzigd. Dit leidt tot de volgende opmerkingen:

1. De invoering meldplicht datalekken loopt vooruit op de regelgeving die op dit moment in Brussel wordt voorbereid. Zodra de ontwerpverordening gegevensbescherming wordt aangenomen, zal deze bindend zijn in Nederland. In de ontwerpverordening gegevensbescherming is een meldplicht datalekken opgenomen, die op hoofdlijnen overeenkomt met het huidige Nederlandse voorstel. Er zijn echter een aantal relevante verschillen. Het CBP geeft u in overweging bij de uitwerking van de meldplicht datalekken zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de ontwerpverordening gegevensbescherming.
2. Het wetsvoorstel voorziet in artikel 34a, eerste lid, Wbp in een beperking van het aantal meldingen van datalekken bij de toezichthouder. Hoewel het CBP uw zorgen deelt over betekenisverlies van de meldplicht als elke bagatelzaak bij de toezichthouder moet worden gemeld, acht het CBP het Europeesrechtelijk onwenselijk en praktisch onmogelijk om dergelijke beperkingen aan de meldplicht aan de competente toezichthouder nu al te definiëren. Het CBP adviseert u daarom om pas na enige praktijkervaring via een AMvB of ministeriële regeling te voorzien in uitzonderingen op de algemene meldplicht.
3. In het wetsvoorstel dient de termijn waarbinnen moet worden gemeld nader te worden gespecificeerd. Het CBP adviseert u een termijn van maximaal 24 uur na eerste kennisname van de inbreuk te hanteren.
4. In tegenstelling tot de wijze van melden aan betrokkenen, is het CBP van oordeel dat de wijze van melden aan de toezichthouder niet vorm-vrij dient te zijn.
5. Naar het oordeel van het CBP past het niet in zijn toezichthoudende taak om een voorafgaande beoordeling te maken van de mate waarin onbevoegden de mogelijkheid hebben tot kennisname van de gegevens (in de zin van artikel 34a, zesde lid, Wbp). In de

verdeling van verantwoordelijkheden is het de verantwoordelijke zelf die de wet moet toepassen en deze afweging dient te maken.

6. Het CBP verzoekt om helderheid te verschaffen over de vraag wat de verwachting is dat het CBP doet met de ontvangen meldingen. In dit kader verzoekt het CBP tevens om aandacht te besteden aan de doeleinden die met de invoering van de meldplicht datalekken worden beoogd.
7. Het CBP is van oordeel dat inbreuken op de medewerkingsplicht (artikel 5:20 Algemene wet bestuursrecht) dan wel op beveiligingsverplichting (artikel 13 Wbp) bestuurlijk moeten kunnen worden beboet.
8. Het CBP adviseert de hoogte van het boete in het wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met de ontwerpverordening gegevensbescherming.
9. Wanneer een verantwoordelijke is gevestigd buiten Nederland, maar binnen de EU dient aandacht te worden besteed aan welk recht van toepassing is.
10. Bij de berekening van de hoogte van de administratieve lasten en nalevingskosten moeten de kosten die voortvloeien uit de protocolplicht voor de verantwoordelijke (op grond van artikel 34a, achtste lid, Wbp) worden meegerekend.
11. Het CBP is daarom van oordeel dat op korte termijn de beheersmatige gevolgen van de invoering van de meldplicht datalekken voor het CBP in kaart dienen te worden gebracht. Het CBP verzoekt de staatssecretaris en de minister een dergelijk onderzoek uit te (laten) voeren en de resultaten te incorporeren in het budget van het CBP.
12. Op grond van artikel 24 Wet Onafhankelijke post- en telecommunicatie autoriteit is de OPTA bevoegd om zijn toezichtsgegevens te delen met andere instanties. Het CBP ziet graag dat het de beschikking krijgt over een dergelijke bevoegdheid.

Conclusie

Het CBP adviseert u niet tot indiening van het voorstel inzake meldplicht datalekken over te gaan, dan nadat daarin met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Het volledige advies treft u in de bijlage aan. Het CBP verneemt graag op welke wijze u gevolg geeft aan het advies. Het CBP is beschikbaar indien nadere toelichting is vereist.

DATUM 15 maart 2012
ONS KENMERK z2011-00970

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,

Mr. J. Kohnstamm
Voorzitter